

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
 Negyedévre . . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

A nemzetgyűlés összehívása még bizonytalan

Budapest, nov. 10. Illetékes helyen ma este a következőket mondták az aktuális politikai kérdésekről:

A kormány lemondását terminusokkal nem lehet megszabni. A kormány semmiesetre sem fog lemondani a nyugatmagyarországi kérdés teljes tisztázása előtt. A miniszterelnököt egyelőre még teljesen igénybe veszik a külpolitikai tárgyalások és így most belpolitikai kérdésekkel nem foglalkozhatik.

Tegnap este a miniszterelnök magához kérte nagyatyáit Szabó István földművelésügyi minisztert és a szakminisztereket, akikkel a földbirtokreform végrehajtásának módjait beszélt meg.

A mai lapok majdnem kivétel nélkül azal foglalkoznak, hogy a miniszterelnök nagyatyáit Szabóval politikai jellegű megbeszéléseket folytatott volna.

Ez a hír alaptalan, mert a miniszterelnök nagyatyáit Szabóval és az értekezlet többi résztvevőivel kizárólag az említett kérdést beszélt meg.

A királykérdés ügyében a ma reggel megjelent ismeretes jegyzék megemlíti, hogy a kormány törvényhozási uton fog gondoskodni mindenféle propaganda akció megszüntetéséről.

A kiscgazdák a parlament együtt tartását kívánják

A kiscgazdapárt egyik vezető tagja az aktuális kérdésekről a következőket mondta:

— Igen fontosnak tartanám, hogy a nemzetgyűlés mielőbb összeüljön. A külföld teljesen tájékozatlan a mi állapotunkról. Pénzünk folytonosan romlik és az ország közgazdasági állapota súlyos válság előtt áll. Ilyen körülmények között a parlamentnek okvetlenül együtt kellene lennie. Érthetetlen, hogy a kormány miért nem tartotta együtt a nemzetgyűlést, holott szükség lett volna arra, hogy tárgyalhassák a még Hegedüs Lóránt által benyújtott költségvetést, amelyen a változott viszonyokhoz képest lényeges változtatásokat kell tenni. Itt van a sok fontos alkotmányjogi kérdés: a választójog, a közigazgatási és főrendiházi reformok kérdése, amelyek még mindig befejezésre várnak. A nemzetgyűlési bizottságoknak is meg kell kezdeniük munkájukat, hogy a parlamenti tárgyalásra előkészítsék a javaslatokat. Véleményem szerint tehát a mostani súlyos helyzetben okvetlenül együtt kellene lenni a nemzetgyűlésnek és teljesen érthetetlen, hogy az ország súlyos gazdasági helyzetében csupán pártpolitikai kérdésekkel foglalkoznak.

Érdeklődünk Gadi Gasztonnál, a nemzetgyűlés elnökénél, hogy történt-e intézkedés a Ház összehívása iránt, mire ő a következőket mondotta:

— Eddig még semmiféle intézkedésről nem tudok és egyáltalán bizonytalan, hogy mikor fog összeülni a Ház.

Nincs szó magyar-román perszonálunióról

Egyik budapesti lap mai száma egy interwiew-t közöl Apponyi Albert gróffal, a melyben Apponyi odanyilatkozott, hogy sokan a román királyt, Ferdinándot veszik kombinációba a magyar trónra.

Ezzel szemben meg kell állapítani, hogy ez a hír teljesen alaptalan és senki sem gondol arra, hogy a román királyt a magyar trónra megválasszák, dacára annak, hogy a kiscgazdapárt mozgósítása alkalmával Románia meglehetősen békés viszonyt tanúsított Magyarországgal szemben. — Ennek a viselkedésnek csupán gazdasági okai és előnyei voltak, de semmiesetre sem célozhatják azt, hogy ezért Románia királyát ültessék a magyar trónra.

A külpolitikai helyzet tisztázását jelentékenyen elősegítette a nagykövetség tanácsának az az elhatározása, amellyel tudomásul vette a magyar kormány a Habsburg-ház trónörökösének kérdésében tett kijelentését. Ezzel a Habsburg-aktának ez a függő kérdése végleges rendezést és elintézését nyert, az aktuális külpolitikai kérdések közül még csak a soproni plebiscitum megtartása marad hátra. A magyar kormány ugyan végrehajtotta a velencei egyezmény erre vonatkozó feltételeit, megtisztította Nyugatmagyarországot a felkelőktől és most Ausztrián van a sor, hogy a nagykövetség tanácsa határozata értelmében a velencei egyez-

A külügyi bizottság esetleg egybeül

ményt ratifikálja. Az osztrák kormány ratifikálása nem késhetik soká és így a soproni szövetségi bizottság megállapíthatja a népszavazás időpontját és annak feltételeit. A kormány értesülésünk szerint ennek a kérdésnek elintézéséig nem szándékozik a nemzetgyűlést összehívni, legfeljebb a külügyi bizottságot hívják össze, de ez is bizonytalan.

Budapest, nov. 10. Szmracsányi György nemzetgyűlési képviselő Gadi Gasztonhoz, a nemzetgyűlés elnökéhez levelet intézett, amelyben ezeket írja:

— A külső hatalmakkal szemben olyan helyzet állott elő, amely engem, mint a külügyi

bizottság tagját arra készítet, hogy Méltóságodhoz, mint a nemzetgyűlés elnökéhez aszal a kérelem forduljak, hogy a nevezett bizottság sürgős összehívása iránt sürgősen intézkedni méltóztassék. Régi parlamenti gyakorlatunk szerint a bizottság elnökéhez volt szokás fordulni.

— Miután azonban a nemzetgyűlés külügyi bizottságának elnöke, gróf Andrássy Gyula ezidőszereint fogságba van vetve és hozzá ezen kérelem nem fordulhatok, ezért kérem Méltóságodnak, mint a Ház elnökének ezirányú intézkedését. Annál is inkább kérem ezt, mert a házszabályok 127-ik §-a a bizottsági elnök távollétében is módot ad a tanácskozás, illettőleg az ülés megtartására.

A keresztyénpárt memoranduma

Budapest, nov. 10. A Keresztyén Nemzeti Egyesülés Pártja ma délután juttatta el Bethlen István gróf miniszterelnökhöz memorandumát, melyben a legközelebbi munkaprogramra vonatkozó óhajait fekteti le.

A párt mindenekelőtt kívánja a pénzügyi tárca sürgős betöltését. Megismétli a párt a már régebben beadott memorandumában kifejtett s a drágaság leküzdésére és a tisztviselői helyzetének javítására irányuló kívánságait. Kívánja továbbá a párt a földbirtokreform és a házhely törvény végrehajtásának sürgős lehetővé tételét a járadék rendszer alapján buza alapon. Az ingatlan vagyonválság természetben letörlesztendő része a legsürgősebben különíttessék el, ennek felhasználásával siettesse a kormány a földbirtokreform végrehajtását.

Kívánja a párt, hogy a kormány egy több milliárdos befektetést célzó pénzügyi politikát kezdeményezzen, amely az ipar és a munkásság foglalkoztatása révén nemzeti vagyont teremtsen. Különösen a mezőgazdaság javára szolgáló munkálatok megindítását kívánja.

A szociális törvényalkotások mellett a hadiözegek, hadirokkantok és árvdok, az elhagyott és züllésnek indult gyermekek védelméről, a tisztviselők és egyéb közalkalmazottak gyógykezeléséről, a közegélyezések és a társadalmi jótékonyaságra vonatkozó törvényeknek a megalkotását kívánja a párt. A munkásvédelmi törvényeket ki kell egészíteni a fiatalok és női munkások védelméről szóló törvényekkel. A munkásvizályok békés elintézését célzó törvényjavaslatok megvalósítását is kívánja a párt.

A memorandum további részében a párt a munkásbiztosítási reform sürgős keresztülvitelét és az új ipartörvényről szóló javaslat letárgyalását kívánja. Az új választójogi törvény, valamint a közigazgatási reform előkészítése céljából a memorandum azt a kívánságot foglalja magában, hogy a pártok bevonásával haladéktalanul ankétszerű megbeszélések induljanak meg, hogy a két törvény a nemzetgyűlés őszi ülésszakában tárgyalható legyen.

A téli nyomor enyhítésére nagyarányú társadalmi akció megkezdését javasolja a párt a kormány vezetésével. Az elsősegényedeti intelligencia, valamint az alsóbb néposztályok gyermekeinek nevelésére kívánja állami intézetek felállítását. Kívánja a párt az adórendszer egyszerűsítését és ezt megelőzőleg a háborús nagyvagyonok adójának soronkívüli behajtását.

Az osztrákok kivonultak Nyugatmagyarországból

Sopron, nov. 10. Hivatalos helyről nyert értesülés szerint a Pecsenyeden, Siklósdon és Savanyukuton a napokban feltűnt osztrák csendőrzőrök már visszavonultak osztrák területre.

Bécs, nov. 10. A külügyi bizottság ma délután 4 órakor ülést tartott.

Bécs, nov. 10. Az Havas-ügynökségnek assal a hivatalos jelentésével kapcsolatban, amely szerint a nagyköveti értekezlet felszólította az osztrák kormányt a velencei egyezmény ratifikálására, a „Neues Wiener Tagblatt” beavatott helyről nyert értesülése alapján azt írja, hogy a nagyköveti értekezlet bizonyára nem tételezi fel Ausztriáról, hogy ezt a megállapodást úgy, amint van, „in bianco” ratifikálja; de ezzel szemben a többi lap meg-

állapítja, hogy a nagyköveti értekezletnek ezen határozata egyértelmű az osztrák kormány vereségével.

Sopron, nov. 10. Pinkafő vasmegyei nagyközség küldöttsége felkereste Sopronban Nyugatmagyarország fő kormánybiztosát, Guillaume Árpád tábornokot és előtte újból kifejezésre juttatta a lakosságnak minden alkalommal hangzottatott kívánságát, hogy Magyarországhoz akar tartozni. Guillaume tábornok megígérte, hogy az antant bizottság előtt szövetségi Pinkafő kérését.

Szeged, nov. 10. Ma délután 3 órakor temették el a Sopronban hősi halált halt Nemes Ferenc menekült iskolai igazgatót, a szegedi keresztény társadalom impozáns részvétele mellett.

A román kormány megbukott

Bukarest, nov. 10. Az Avarescu-kormány ma benyújtotta lemondását. Beavatott körökből nyert értesülés szerint vagy Maniu Gyula, vagy Stere Constantin kap megbízást kabinetalakításra.

Kikiáltották a montenegrói köztársaságot

Róma, nov. 10. Markovics, a montenegrói felkelők vezére Montenegróban kikiáltotta a

Podgorica, nov. 10. A montenegrói felkelők kikiáltották a montenegrói független köztársaságot. A szerb csapatok utban vannak a lázadás letörésére.

Róma, nov. 10. Albániából érkező jelentések szerint azokból a falvakból, ahova a szerb csapatok bevonultak, a lakosság a fővárosba és a tengerpartra menekül. A szerb csapatok valamennyi faluban nagy mérsárlásokat visznek véghez. Montenegróból szintén szerbellenes lázadásokat jelentenek.

Rómában remélik, hogy az antant Belgrádban erélyes lépést fog tenni a szerb fészkelődések megszüntetésére.

Páris, nov. 10. Albániának a nagyköveti tanács tegnapi ülésén megállapított határai csak lényegtelen eltéréseket mutatnak az 1913-ik évben megállapított határokkal szemben.

A nagyköveti tanács döntését, amelyet a tiranai albán kormány is elismert, a görög és jugoszláv kormányok, valamint a népszövetség tegnap notifikáltak.

köztársaságot. A szerb kormány a mozgalom elfojtására csapatokat küldött ki.

Jugoszláviát egyidejűleg felszólítják, hogy a megállapított határon túl fekvő területről csapatait vonja vissza.

London, nov. 10. Nagybritannia önálló államnak ismerte el Albániát. (MTI.)

Róma, nov. 10. Lloyd George felszólította a népszövetség titkárságát, hogy hívja össze a népszövetség tanácsát a jugoszlávok elleni intézkedések megtételére, mert Jugoszlávia magatartása veszélyezteti Európa békéjét.

Graz, nov. 10. A „Grazer Tagespost” belgrádi levelezője illetékes helyről a jogoszláv csapatoknak albániai előnyomulásáról elterjesztett hírekkel kapcsolatban a következő értesülést nyerte:

Az a római jelentés, amely szerint jugoszláv csapatok bevették Alessiót és Di Giovanni, továbbá, hogy fenyegetik Barassát, Skutarit és elérték a tengert, egyáltalán nem nem felel meg a valóságnak.

Angol-francia ellentét az angorai egyezmény miatt

Páris, nov. 10. Anglia és Franciaország között komoly diplomáciai konfliktus tört ki a francia-török különbéké megkötése miatt. Anglia politikája most határozottan Németország felé orientálódik és Franciaország megnövekedett hatalmának ellensúlyozására törekszik, nemcsak az európai kontinensen, hanem Kisázsiaiban is.

Páris, nov. 10. (Havas.) Egyes külföldi lapok azt állították, hogy Franklin Bouillon képviselő és az angorai kormány között létrejött megállapodás ujság, amelyről a brit kormány mit sem tudott. A valóságban a dolog úgy áll, hogy az angol kormány már április 4-én ismertette azt a megállapodást, amelyet Bouillon Angóriában lényegtelen változtatásokkal ratifi-

kált. Egyébként, amikor a szövetségesek Londonba hívták az angorai kormány követeit, a nagyhatalmak világosan elismerték a sevresi szerződés tarthatatlanságát. Az a hír, hogy az új megállapodást titkos szerződés egészíti ki, kórhalmány.

Páris, nov. 10. A francia-török különbéké megkötése folytán most már egészen evidensnek látszik az ellentét, amely Franciaországot a keleti kérdésben Angliától elválasztja. Lloyd George tegnap Londonban hosszasan tanácskozott Gunarisz görög miniszterelnökkel és Baltazzi török követtel. Kemal pasa azon igyekszik, hogy Franciaországhoz való viszonyát minél szorosabbá fűzze.

A pápai nuncius a Kormányzónál

Budapest, nov. 10. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Schioppa Lőrinc pápai nuncius látogatást tett Horthy Miklós kormányzó családjánál, amelynek magánjellege volt. A nuncius körülbelül 2 óra hosszat időzött a kormányzó családjában.

A pápai nunciusnak a Kormányzónál tett látogatása élénk bizonyítéka annak a békének, amely a katolikus és protestáns egyházak között fennáll. Ennek a békének legnagyobb biztosítéka Horthy Miklós kormányzó.

Az időjárás

Budapest, nov. 10. Mutschenbaeher Emil, az OMGE. főtitkára, így nyilatkozott az időjárásról:

— A hirtelen bekövetkezett havas időjárás nines ártalmára a gazdasági munkának, ellenkezőleg, nagyon előnyösnek tekinthető. A gazdaságban nagy szükség van esapadéokra, hogy az a földet megpuhítsa. Hogy a csapadék minő alakban, hóban, vagy esőben jelentkezik, az mindegy, fontos az, hogy az időjárás ne forduljon hidegre.

Az exkirály pilótája

Bécs, nov. 10. A zürichi hatóságok kiutasították Svájc egész területéről Zimmermann német repülőt, aki Károly exkirályt Magyarországra hozta. Hír szerint a hatóság Zimmermann repülőgépet jogtalan használatá cimen le akarja tartóztatni.

London, nov. 10. A szövetséges kormányok a portugál kormánynak köszönetüket fejezték ki azért, hogy sürgősen megadta az engedélyt IV. Károly maderai tartózkodásához.

A portorosei konferencia

Portorose, nov. 10. Az osztrák-magyar-cseh-román vegyes bizottság véglegesen megállapította a gazdasági bizottságok elé terjesztendő gazdaságpolitikai javaslatokat.

Portorose, nov. 10. A táviró és távbeszélő albizottságok elfogadtak egy javaslatot, arra nézve, hogy Belgrád és Bécs, valamint Bécs és Bukarest táviró vonalait rendbe fogják hozni.

Bécs, nov. 10. A „Neues Aechturblatt”-nak jelentik Portoroseból, hogy a postai ügyosztály tárgyalásai nemsokára véget érnek. Megegyezős történt arra nézve, hogy a nemzetközi távbeszélő összeköttetéseket, amelyek Középeurópát érintik, lényegesen megjavítják. A megállapodásokból elsősorban a Triest és Bécs, továbbá a Bécs és Budapest közti összeköttetésekre származik előny. A táviró forgalomban az utódállamok gazdasági összetartozandósága tarifák tekintetében nyújtandó messzemenő kedvezményekben jut kifejezésre. (MTI.)

A jóvátétel és a márka zuhanása

Berlin, nov. 10. A Párisból Berlinbe érkező jóvátételi bizottságnak 30 tagja van. A bizottság behatóan meg fogja vizsgálni Németország pénzügyi helyzetét. E bizottság először a már Berlinben tartózkodó antant bizottsággal tárgyal, később pedig a német kormánnyal. Ertesülések után fog járni a német politikuskonál, iparoskonál és pénzembereknél, köztük Walter Rathenau dr-nál is. E bizottság feladatainak részleteiről egyelőre semmit sem árulnak el. A mai berlini reggeli lapok órántik a közönséget, különösen a tőzsdét attól, hogy azt higgyék, miszerint a bizottság valamiképpen megkönnyítené Németország pénzügyi helyzetét. Ennek épp az ellenkezője várható.

Páris, nov. 10. (Havas.) A francia sajtó egyhangulag nyugtalanságát fejezi ki a német márka esése miatt, minthogy ez a körülmény súlyos következményekkel járhat, főleg a jóvátételi fizetésekre. A lapok megállapítják, hogy a német kormánynak sikerült könnyebbé tenni a német kivitelt, ezzel elsősorban a német vagyion növekedik és a német ipar naponta külföldi jó valutákkal gyarapodik. A német kormány a szövetségesekkel szemben kötelezettségeket vállalt, amelyeket azonban egyáltalán nem tart be. A francia kormányt sürgetik azoknak az intézkedéseknek megtételére, amelyekkel Németországot vállalt kötelezettségei tiszteletben tartására kényszeríthetik.

Az „Echo de Paris” szerint Millerand köztársasági elnök és a jóvátételi kérdésekben közvetlenül érdekelt miniszteriumok vezetői tegnap hosszasan tanácskoztak és állítólag megtörtelő rendszabályokat vettek tervbe.

Munkában a Kálv in-Szövetség

Budapesten, nov. 10. A Magyar Kálv in-Szövetség az őszi munkálatok megnyitásaként a napokban tartotta első intézőbizottsági ülését Bernáth István egyetemi tanár elnökségével. Nagy jelentőségű kérdések kerültek vitára, mint pl. a budapesti helyi szövetség megalkulása, a múlt évről elmaradt történelmi előadások megtartása és a sajtó kérdése. Különböző jelentések meghallgatása után, amelyek között szerepelt dr Révész Kálmán és Ravasz László püspököknek üdvözlése s a szövetség egyházi vezetőivé való megválasztása alkalmával az intézőbizottság elhatározta, hogy e hó 16-án délután 5 órakor a Ráday-könyvtárban nagy választmányi ülést tart az aktuális kérdések megbeszélése céljából.

Kétezer hadifogoly magyar Moszkvába érkezett

Budapest, nov. 10. Reding Biberegg báró, a nemzetközi Vörös Kereszt Egyesület budapesti megbízottja, távirati értesítést kapott a nemzetközi Vörös Kereszt moszkvai megbízottjától, amelyben közli, hogy 2000 magyar hadifogoly tiszt Szibériából Moszkvába érkezett. E

foglyoknak ruházata elképzelhetetlen hiányos. Kéri tehát Reding Biberegg, járjon közbe a magyar kormánynál és a hadifogoly bizottságnál, hogy a nyomor enyhítésére a megfelelő eszközöket minél hamarabb bocsássák a rendelkezésére.

Acsehek megtagadták a kicserélendő kommunisták továbbítását

Budapest, nov. 10. (Magyar Híradó.) Ma reggel 7 órakor indult utnak Oroszország felé a második kommunista szállítmány. A magyar hatóságok a fennálló szerződés értelmében Szobdát a szállítmányt át akarják adni továbbszállítás végett a cseheknek, akik azonban az átvételt megtagadták. Így az 59 kommunista

még ma este visszerkezett Budapestre. — A külügyminisztérium prágai követségünk útján sürgősen interveniált abban az irányban, hogy a megkötött szerződés értelmében a csehek vállalt kötelezettségeiknek tegyenek eleget. Az 59 kommunista előreláthatólag néhány napi késedelem után ismét utnak indulhat.

A fuvarlevelek hamisítója

Egy gabonaügynök szédelgése

A debreceni állami rendőrség nagyarányú szélhámosságok jött nyomára a tegnapi nap folyamán.

A szélhámosság főhőse Rokonál János 25 éves derecskei fiatal ember. Ez a Rokonál pár hónappal ezelőtt a derecskei elöljáróságtól termény és gabona ügynökségre iparengedélyt váltott. Pár nappal ez után beállított Feldmann Dániel debreceni gabonakereskedőhöz, akinek szolgálatait felajánlva, 30—40 mázsa terményre előleget vett fel. Mivel azonban nem tudta előteremteni az általa eladott gabonát, egy alkalmas pillanatban belopódzott a derecskei állomás forgalmi irodájába és ott az általa kiállított fuvarlevelet ellátta hely és kelet bélyegzővel, majd azt a hamis fuvarlevelet megmutatta Feldmannnak, aki neki erre nyomban kifizetett 15 ezer koronát.

Rokonál az első sikerén felbuzdulva, tovább is szélhámoskodott. Felutazott Budapestre, ahol beállított Dohmány Ödön gabonabirosmányoshoz és Barna Endre ceglédi birtokosnak adta ki magát, két vagon búzát kínált megvételre. Meg is kötötte az üzletet. Később leutazott Hajdusámsonba, ahol a vasuti állomásfőnökségen újra hamisított egy fuvarlevelet s azt Dohmányinak be is mutatta, de ennek ellenében csak ezer korona előleget utalt ki neki.

Erre aztán a Debreceni Leszámitoló és

Pénzváltó Bankhoz ment, ahol 179 ezer koronát vett fel, majd ismét felutazott Budapestre, ahol bizonyára tovább szélhámoskodott.

Közben Budapestén megismerkedett egy Iby nevű artista nővel, akivel elmulatott több ezer koronát, úgy hogy a végén már a ruháját is kényszerült eladni, hogy Debrecenbe le tudjon utazni. Itt egy Wirtschafter nevű bankügynökkel meg is kötött egy nagyobb gabonaüzletet, de Wirtschafter nem fizetett neki, — mivel közben a Feldheim-féle duplikát hamisításról értesült — hanem azt mondta Rokonálnak, hogy másnap jöjjön a pénzért.

Wirtschafter értesítette a rendőrséget, amely két detektívet küldött ki, akik másnap a pénzért megjelent Rokonál Jánost letartóztatták és előállították a rendőrségen. Rokonál a rendőrségen történt kihallgatása során előbb tagadta szélhámoskodásait, de később mindent bevallott.

A rendőrség azt hiszi, hogy Rokonálnak az eddig rábizonyítottakon kívül még több szélhámosságban is része van, éppen ezért táviratban értesítette a budapesti rendőrséget, hogy Rokonál tettei felől érdeklődjenek és indítsanak nyomozást, hogy vajjon a szélhámosság fiatal ember nem bűnözött-e még más cégek kárára is. A debreceni rendőrség egyelőre tovább nyomoz Rokonál bűnyűjében, aki jelenleg a rendőrség fogja.

Balla Zoltán sakkmeister Debrecenben

Balla Zoltán a most megalakult „Magyar Sakkszövetség” ügyvezető elnöke, a legjobb magyar sakkmeister a „Debreceni Sakkör” felkérésére öt napos vendégszereplésre Debrecenbe jön. Balla Zoltán, aki a nemrég lezajlott budapesti nemzetközi mesterversenyen szép helyezéssel bebizonyította, hogy a magyar sakkozók most is félelmetes ellenfelek, folyó hó 13-án, vasárnap délután 4 órától kezdődőleg szimultán előadást fog tartani, amikor is egyszerre 30 ellenféllel méri össze erejét.

A mester egészen csütörtökig marad Debrecenben s egy kétfordulós versenyen vesz részt, amelyben a debreceni sakkozók közül Dalmy Barna és Kulcsár Kálmán lesznek ellenfelei. A mérkőzést rendkívüli érdeklődés előzi meg, úgy hogy Debrecen bajnokai a legjobb magyar sakkmeisterrel küzdenek. A verseny naponként délután 4 órától este 10 óráig tart.

Ugyancsak hétfőn kezdődik meg a „Debreceni Sakkör” háziversenye is. A versenyen több csoport küzd.

A szimultán, valamint a Balla—Kulcsár—Dalmy parti az „Angol-Királynő” különtermében lesz. Minden érdeklődőt szívesen lát a Sakkör vezetősége. Belépődíj nincs. A szimultán partiban résztvenni óhajtok sakkjaikat feltétlenül hozzák magukkal. A mester ellen bárki játszhat, ha 10 korona részvételi díjat lefizet.

Itt említtük meg, hogy a napokban volt Budapestén a „Magyar Sakkszövetség” tisztújító gyűlése. Elnök lett Dr Exner Kornél államtitkár, ügyvezető elnök Balla Zoltán. Debrecenből az igazgatóság tagja lett Dalmy Barna a választmány tagja pedig Kulcsár Kálmán.

Az italmérési törvény

Az állami italmérési jövedékről szóló 1921-ik évi IV. t. c. végrehajtása tárgyában a belügyminiszter rendeletet adott ki.

A rendelet első fejezetében a szesz italok kimérésével és elárúsításával foglalkozó üzemek és vállalatok ellenőrzését szabályozza, amit kis- és nagyközségekben a községi előjáróság, törvényhatósági joggal bíró és rendezett tanácsú városokban, valamint az államrendőrség hatásköre alá tartozó községekben az illetékes államrendőrségi kapitány, vagy ennek kirendeltségei gyakorolják.

A második fejezet az említett üzemek nyilvántartásáról, a harmadik a közrendészeti követelményekről intézkedik. Ezek között szerepel az, hogy az italmérési üzemekben alkalmazottak, különösen a közönséggel érintkező italmérők, pincérek és pincérnők tartoznak magukat a vendégekkel szemben illedelmesen viselni. Női alkalmazottaknak a vendégekkel együtt egy asztalnál ülni és velük együtt ételeket és italokat fogyasztani tilos. Az engedélyes, ha alkalmazottai e tilalmakat megszegik, mint részes, büntetőjogilag is felelősséggel tartozik.

Istentisztelet, egyházi ünnepélyek, körmenetek alkalmával a templom, körmenet, vagy egyházi ünnepély közelében levő korezmák és pálinkamérő üzemek az istentisztelet, vagy körmenet tartama alatt zárva tartandók.

— „Puskával tisztelgij!” Ennek a fegyverfogásnak alkalmazását a honvédelmi miniszter ezelőtt egy évvel egyik ezrednél próbaképpen rendszeresítette. A próbaév lejártával a beérkező kedvező vélemények alapján a „Puskával tisztelgij!” fegyverfogást a honvédelmi miniszter most kiadott rendelete alapján a magyar nemzeti hadseregben általában rendszeresítette. A szabályzatok megfelelő kiegészítéséről később intézkednek.

Drágább lesz a postadijszabás

Áremelés minden vonalon

Rohamosan emelkedik mindennek az ára. Napról-napra drágább lesz minden közszükségleti cikk; emelkedik a ruha, az élelmiszer ára. Mint értesülünk, még egy újabb drágasági hullámban lesz része a közönségnek: drágább lesz a postai díjszabás is.

Az áremelést minden vonalon keresztül viszik, drágább lesz a jó hír, drágább a rossz, többé kerül nemsokára a rózsaszínű szerelmes levélke is. Felemelik a levélportó árát, fel a telefon-, sürgönydíjszabást, fel a csomagszállítás árát. Az áremelés az eddigi tervek szerint meglehetősen magas lesz, az eddigi díjszabás kétszerese.

Az áremelést a postafőnökség a közönség és a postalkalmazottak érdekében határozta el. Ugyanis a befolyó többletből nagyarányú postai beruházásokat eszközölnek; így például tervbe vették, hogy Budapestén felállítják a harmadik telefon-központot. Javítani fogják a postatisztviselők fizetését, illetőleg magasabb lesz a postatisztviselők üzemi jutaléka. Az áremelés rövidesen megtörténik; előreláthatólag a jövő hónapban.

Megkérdeztük a postadijszabás emelésére vonatkozólag Demkó Jenő postafőigazgatót, a debreceni posta- és táviráda igazgatóság ve-

zetőjét, aki a következőket mondotta a díjszabás emeléséről:

— Az áremelés előrelátható volt. Végleges megállapodás még nem történt, de az áremelés jelentékeny lesz, valószínűleg az eddigi postadijszabás kétszerese... A befolyó többletből mindenesetre az alkalmazottak is részesülni fognak, akiknek az üzemi jutaléka fog emelkedni. Feltétlenül segíteni fogunk a postamesterek szomorú sorsán is.

A forgalom felemlítése is elsődleges cél; a közönség igényét teljesen ki akarjuk elégíteni. Így tervbe vettük, hogy a csomagok házhoz szállítását szaporítani fogjuk, azonkívül a helyi járatokban, az egyik posta hivatalnak a másikkal való összeköttetésénél az autókat is üzembe fogjuk helyezni.

Az áremelés valószínűleg már december hó elején megtörténik.

A kommunista agitáció ellen

Varsó, nov. 10. A minisztertanács felhatalmazta a belügyminisztert, hogy adminisztratív rendeletek útján törje le a kommunista agitációt.

Olcso Olcsóbb Legolcsóbb

a Hajdusági FÉRFI és FIU ruhaüzlet áru

Piac-u. 67.

FÉRFI öltönyök már 1800 koronától.
 FIU öltönyök már 1800 koronától.
 Rövid FÉRFI téli kabátok 1950 koronától.
 GYERMEK téli kabátok 800 koronától.
 Fekete és barna bőrkebabók 600 koronától
 Előrekeny kiszolgálás. Olcsó szabott árak.

NAPI HIREK

A tél,

amelyről boldogabb időkből megszoktuk, hogy nevető szemű, jóságos öreg apónak képzeljük el, hirtelen megérkezett. Gyermekfővel úgy gondoltuk, hogy Tél apó megrázta övig erős nagy szakállát, hogy örömet okozzon kis unokáinak itt lenni a földön, a szállingózó hópelekkel. Örömeiket igért ez előtt az első hó s ma...?

Ma nem tudjuk örömmel fogadni a telet. Ma nem látjuk mosolydi, csak azt a borzalmas vigyorgást, mellyel a téli nyomorúság a szemünkbe mered. Ma a szívünk szorul össze, ha arra gondolunk, honnan teremtsük elő a családi otthon melegét; ami ez előtt nem sok gondot okozott, az ma sok családfőnek megoldhatatlan nagy probléma, miből szerzi be a tüzelőt? Miből vesz gyermekeinek és magának lábbelit? Hiszen mindez megfizethetetlenül drága s immár alig-alig akad a ház körül valami nélkülözhető darab, amit eladhatna.

A keresztyén középosztály, mely a nemzet gerincze kellene hogy legyen, már kénytelen volt megválni családi ereklyéitől, ékszerétől, zenélőórától, a nagypapa ékköves diszkardjától, a nagymama velencei csipkéjétől, de utánuk elvitte a zsidó mindazt a szükségleti tárgyat is, amit pillanatnyilag nélkülözni lehetett.

S mi lesz, ha minden tartalék elfogy?

Tud-e ez a szerencsétlen, kifosztott ország tisztességes ellátást adni tisztviselőinek? Tud-e megélhetést nyújtani fiainak, kik dolgozni akarnak?

Vagy meddig nézzük tétlenül, hogy egyik ember láblógázva habzsolja teli szájjal az élet örömeit és szerez munka nélkül újabb és újabb milliókat, a kávéházi asztal mellett, míg hazájukhoz, magyar fajukhoz hű testvéreink hideg lakásokban, vagy vagonokban dideregnek?

Hol késik az a sokat emlegetett vagyonadó meg hadinyereségadó, mely hivatva volna némi enyhítést és kiegyenlítődet teremteni a kiáltó ellentétek között, amik a féktelen dözslést és a meztelen nyomort elválasztják.

Gondoljátok meg ti is, akiket a sors a jóllét puha párnájára helyezett, hogy jobb az elkészedést levezetni, mint megvárni pusztító kirobbanását...

Juttassatok dusan terített asztalotok mordszóból azoknak, akik rászorultak.

— **Mi lesz már a népkonyhával?** Mint jeleztük, legutóbb a városi tanács megbíata a népjóléti hivatalt, hogy a népkonyha céljaira szerezze meg a Meteor-mozgó szüsterén helyiségeit. Most a népjóléti hivatal azt jelentette a tanácsnak, hogy a népkonyha nem helyezhető el a Meteor helyiségeiben, mivel nem sikerült a tulajdonossal egyességre jutni. Javaslatba helyezte azonban a hivatal a népkonyhának a Nyugati-u. 48. szám alatt levő Révész József-féle kocsma helyiségébe leendő helyezését. A tanács a jelentést tudomásul vette és felhívta a népjóléti hivatalt, hogy sürgősen intézkedjék a népkonyha mielőbbi üzembe helyezése iránt.

— **A rendőrség hivatalaiban kabátban dolgoznak.** A rendőrségi palota hivatalaiban tegnap sok helyen kabátban dolgoztak. Sokan azt állítják, hogy a tözegészen nem alkalmas a fűtőtestek melegítésére, sokan pedig a központi fűtés berendezését hibáztatják. Tanácsos lenne még a tél elején megállapítani, hogy mi okból hűvösesek a rendőrség egyes ügyosztályai.

— **Becsorog a hó a tanácsterem ablakain.** A városháza több ablaka igen viseltes állapotban van, annak ellenére, hogy csak nemrég fejezték be a Városháza ablakainak kijáratát. Így például tegnap a tanácsterem ablakain befolyt a hó, mert az ablakok rosszul záródnak. A város alighanem itt is ráfizetett a javíttatásaira.

— **Eljegyzések.** Az elmúlt két nap alatt a következő eljegyzéseket jelentették be az anyakönyvi hivatalban: Kis Ferenc—Matkó Erzsébet, Zagyva József—Nagy Erzsébet, Kállai Lajos—Elek Erzsébet, Hegedüs Imre—Cs. Nagy Mária, H. Nagy József—Fekete Róza, Horovitz János—Gottlieb Julianna, Madai Gábor—Vig Eszter, Nagy Sándor—Molnár Julianna, Szilágyi Sándor—Harmati Zsuzsanna.

— **Az egyetemi internátus felavatása.** A Tisza-internátus létesítésére alakult országos bizottság gyűjtéséből a kultuszminisztérium támogatásával berendezett új egyetemi internátust, amely az országos tanítói árvaház egyik pavillonjában nyert elhelyezést, az idők komolyságához mért módon és keretek között avatják fel szombaton, e hó 12-én délelőtt fél 11 órakor. Az ünnepélyen, amely a Tisza-internátus társalgó termében lesz, a kultuszminiszter képviseletében Bilek András dr. miniszteri osztálytanácsos is megjelenik.

— **A város felemelte a lakás és boltbérleteket.** A városi tanács tegnap délelőtti ülésén Dr. Vargha Elemér tb. főjegyző bejelentette, hogy a város az új lakásrendelet értelmében a bérházaiban levő lakások és boltok bérösszegét felemelte. Így a városi bérpalotákban a Gambrius-vendéglő boltbérletét 30 ezer koronával, Rex Ferenc boltbérletét 20 ezer koronával, Leitner Ferenc hentes boltbérletét 12 ezer koronával, Márton Gyula boltbérletét 32 ezer koronával, a Gazdák Biztosító Intézete 4 helyiségének bérletét 30 ezer koronával és még több városi házaiban lakó magánzó és kereskedő lak és boltbérletét 280 koronától 30 ezer korona bérösszegig emelte. A városi tanács a béremelést tudomásul vette. Hogy a tanács mennyire igyekezett a lakásrendeletben biztosított jogával élni, mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy Dr. Vass Károly tb. tanácsnok Simonffy-utca 1. szám alatti városi bérpalotában levő 4 szobás lakásának bérösszegét is sietett 2000 koronával emelni.

Silhouette

(Téli kép.)

Odakint a hó zizegve szállong,
Fehér az utca, házak teteje,
Mit csinálsz te tőlem távol élő,
Szívemnek drága, édes mindene?

Mondd, tudsz-e még örülni, mint eddig?
Az öröm csengője csengőz még neked?
Eszembe jut az elmúlt, jobb idő,
A hamvas arcod és a szép kezéd...

A multból csak a fehérség van meg...
Kívül a hó muzsikálva szállong...

— Messze vagy tőlem, én távol tőled!
— A lelkemben óriás űr tátong!

Mairner János.

— **A vérbosszu.** Rómából jelentik: Nápolyban a rendőrség letartóztatta a Lucia és a Florillo család valamennyi tagját, összesen 40 embert. Ezt a radikális intézkedést a két család vérbosszujára tette szükségessé. Történt ugyanis 1915-ben, hogy a Lucia-család egyik tagja arcul ütötte a Florillo-család egyik tagját. A Florillok ekkor megesküdtek rá, hogy véresen torolják meg a sértést. A két család tagjai ekkortól fogva állandóan törrel és revolverrel jártak és valahányszor találkoztak, megtámadták egymást. A rendőrség nem látott más módot a két család ellenségeskedésének megszüntetésére, mint valamennyi családtag letartóztatását. Az egyik családnál azonban szabadlábban hagyták a nyolcesztendősi fiút, a másikat a négyéves leánykát. A rendőrség reméli, hogy ez a két gyermek valamikor közlelni fog egymáshoz és az ő vonzalmuk véget vet a két család ádáz gyűlölködésének.

MEGN YILT
AZ
APOLLO
Divatárúház

a Vármegyeházzal szemben,
Piac- és Miklós-utca sarkán.

Dua választék férfi és női ruhaszövetekben, köztül kabát és garnitúrák, férfi és női fehérneműk a legújabb kivitelben, fiandelek, vásznak és zefi-
rek nagy választékban olcsó saabott árak mellett kaphatók.

— **A Csokonai-kör felolvasó ülése.** A Csokonai-kör ez évben is, mint mindig, hagyományaihoz híven megünnepli Csokonai Vitéz Mihály születésének évfordulóját. Az idei ünnepi felolvasó ülésnek különös érdekességet kölcsönöz az a két értekezés, amelyet a kör vendégei: Harsányi István és Gulyás József dr. sárospataki kollégiumi tanárok tartanak Csokonainak általuk felfedezett ismeretlen és kiadatlan műveiről. Az ünnepélyt a költő születésének 148. évfordulóján, november 17-én, csütörtökön délután 5 órakor tartják meg a ref. kollégium dísztermében a következő műsorral:

1. A tihanyi ekhóhoz. Mácsai Sándor vezetésével előadja a koll. ifj. énekhar. 2. Megnyitó beszéd. Mondja dr. Pop Károly, a kör alelnöke 3. Csokonai költeményeiből szaval Holasy Mariska színművésznő. 4. Csokonai ismeretlen és kiadatlan műveiről értekeznek Harsányi István és dr. Gulyás József a kör vendégei. 5. A reményhez. Mácsai Sándor vezetésével előadja a koll. ifj. énekhar. 6. Csokonai atyja. Irta és felolvassa Kordoss Albert a kör főtítkára. 7. A csikóbőrös kulacsához. Mácsai Sándor vezetésével előadja a koll. ifj. énekhar. Belépti-jegy: Tagnak 10, nem tagnak 20, diáknak 5 korona. Műsor 3 korona. Jegyek kaphatók a Csáthy-féle könyvkereskedésben.

— **A Debreceni Gazdasági Egyesület** a korpá előjegyzésére vonatkozólag közli, hogy november hónapban korpát nem kap. Míután azonban a miniszterium kilatásba helyezte, hogy — ha csak lehetséges — a gazdák részére juttat valamennyi korpát december hónapban és a következő hónapokra fenatart megfelelő mennyiséget, felhívjuk azért gazdátársainkat, hogy korpára vonatkozó igényeiket a debreceni gazdasági egyesület titkári hivatalában november hó 22-ig bejelenteni sziveskedjenek.

— **Lipthay Árpád képe a Nemzeti Szalonban.** Lipthay Árpád festőművész tárlata még szombat estig látható a „Méliusz“ könyvkereskedésben. A tárlat iránt igen nagy az érdeklődés a közönség körében. Lipthay rendőrfő felügyelő festményeivel legközelebb — mint értesülünk, — a budapesti „Nemzeti Szalon“ kiállításán vesz részt s az itteni tárlat berekesztése után maga is felutazik Budapestre egy pár napra. Jól esik látnunk hogy Debrecen Lipthay által képviselve lesz az ország legelőkelőbb kiállításán.

— **A MOVE gyűjtése.** A belügyminiszter megengedte, hogy a MOVE a budaörsi csatáren felállítandó obeliszk költségeinek részben való megszerzése céljából saját tagjai körén belül november hó 5-től kezdődőleg hat hónapi időtartamon át gyűjtő iverkel gyűjtést rendezhessen.

— **Nyilatkoznak a Gazdasági Akadémia hallgatói.** A Hadházi-uton történt incidenssel kapcsolatban a Gazdasági Akadémia hallgató sága a következő sorok közlésére kérte fel a szerkesztőségünket: Nov. hó 8-án a délután folyamán az akadémia ifjusága és Rochlitz Ignác, Halmi Jenő, Österreicher Mihály hallgatók között felmerült incidensnek éle nem a zsidók ellen, mint faj ellen iványult, mert ezeken kívül van zsidó hallgató az Akadémián, hanem a nevezett három zsidó hallgató személye ellen. Ezek az akadémia ifjuságának erélyesebb fellépését és személyök ellen irányuló felháborodását már tavaly óta pökhendi és kihívó viselkedésökkkel s a mostani fegyveres fellépésökkal provokálták. Még ugyanis nem juttunk oda, hogy négyszáz keresztyén magyar hallgató három zsidó hallgatónak provokáló és arrogáns viselkedését továbbra is eltűrni tartozzék. A gazdasági akadémia hallgatóinak nevében: Fábán Zoltán ifj. elnök, Debreczeni József ifj. jegyző.

— **Melegedőket az utcára!** A városi tanács még a mult telen elhatározta, hogy a város különböző helyein melegedőket állít fel. Sajnos, a kivitel az ötlet későni születése miatt elmaradt. Most, hogy a tél zordonan ránk köszöntött, felhívjuk a tanács figyelmét arra, hogy a melegedő felállításáról gondoskodják. Télen sok ember akad, akinek az utcán kell eltöltni a nap nagy részét s ezeknek bizony jól esnék, megfelelő helyen felmelengetni didergő tagjaikat.

